فصلنامه تحقیقات جدید در علوم انسانی
Human Sciences Research Journal
دوره چهارم، شماره ۳۲، زمستان ۱۳۹۹، صص ۳۵۶-۳۴۳
New Period 4, No 32, 2021, P 343-356
شماره شاپا (۲۴۷۶-۷۰۱۸) ISSN (2476-7018)

تاثیر اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین

فاطمه صغری کاویانی جبلی
کارشناسی ارشد، دانشکده علوم انسانی، گروه ارتباطات، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهین شهر، ایران

چکیده
پژوهش حاضر به بررسی تاثیر اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین پرداخته است. این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از لحاظ روش گردآوری داده‌ها توصیفی و از نوع پیمایشی است. جامعه آماری شامل زنان مراجعه کننده به مراکز مشاوره شهر اصفهان در سال ۱۳۹۹ است که تعداد آن‌ها ۸۰۰ نفر براورد شده است. جهت تعیین حجم نمونه با استفاده از جدول مورگان ۲۶۰نفر به عنوان حجم نمونه در نظر گرفته شد. ابزار جمع آوری داده ها پرسشنامه می‌باشد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با نرم‌افزارهای **PLS** و **SPSS22** مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان داد که در فرضیه اصلی، شبکه اجتماعی اینستاگرام برطلاق عاطفی زوجین تاثیر معناداری دارد. فرضیه فرعی اول، سبک زندگی افراد عضو شبکه اجتماعی اینستاگرام برطلاق عاطفی زوجین تاثیر معناداری دارد. فرضیه فرعی دوم، اعتیاد به شبکه اجتماعی اینستاگرام برطلاق عاطفی زوجین تاثیر معناداری دارد. فرضیه فرعی سوم، محتوای غیراخلاقی شبکه اجتماعی اینستاگرام برطلاق عاطفی زوجین تاثیر معناداری دارد و همه فرضیه‌ها تایید می گردد.

واژه‌های کلیدی: اینستاگرام، طلاق عاطفی زوجین، سبک زندگی، اعتیاد به اینستاگرام، محتوای غیراخلاقی اینستاگرام

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-22]

بیان مسئله

پیشرفت تکنولوژی‌های ارتباطی و اطلاعاتی، در زندگی بشر سهم بسزایی داشته است و نمی‌توان تغییرات بنیادین ناشی از ظهور تکنولوژی‌های ارتباطی و اطلاعاتی را در عرصه‌های مختلف زندگی فردی و اجتماعی نادیده گرفت. ورود این فن آوری‌ها، دگرگونی بنیادینی را در ساختار مناسبات و ارتباطات انسانی ایجاد کرده است (کاگان[1]، ۲۰۱۵). مردم و به ویژه قشر جوان فراغت خود را بیش از پیش در خلوت سپری می‌کنند و برای سرگرم شدن به طور فزاینده‌ای به رسانه‌های جدید (اینستاگرام، تلگرام، . . .) متکی هستند (ذکایی، ۱۳۹۳). بر همین اساس استفاده درست از شبکه های اجتماعی می توانند نقش به سزایی در کنترل و آموزش دغدغه های جامعه و مسولین ایفا کند.

شبکه اجتماعی زنجیره ای از ارتباطات و گروه های شبکه اجتماعی یا حضور غیر فیزیکی افراد در یک محل مجازی است که به مثابه راههای مختلفی می مانند که مردم در زمان عبور از آن میتوانند در مورد مسائل مختلف باهم صحبت کنند، اطلاعات عمومی یا خصوصی خود را در قالبهای مختلف اعم از عکس، ویدئو، واژه ها، دست نوشته و. . . با فرد خاص یا گروه خاصی به نمایش و اشتراک بگذارند. گسترش فضای مجازی مانند سایر انواع دیگر تحولات و پیشرفتها، پیامدهای مثبت و منفی گوناگونی را در جامعه ایجاد کرده است که مثبت ترین پیامد آن تسریع ارتباطات و تبادل اطلاعات می باشد (اسماعیلی، ۱۳۸۹؛ به نقل از افشار، ۱۳۹۴) که منجر به شکل گیری هنجار ها و رفتار های مختلف در کاربران می شود.

خانواده مهم‌ترین نهاد جامعه است و منشاء جامعه سالم، خانواده سالم است. وارد شدن هر آفت و زوالی به این نهاد و کارکردهای آن، نیاز به بررسی و مطالعات لازم دارد. در این بین یکی از مهم‌ترین آسیب‌های خانوادگی، طلاق است. به اعتقاد کارشناسان فرآیند طلاق اغلب این مسیر را طی می‌کند: اختلافات جزئی، تکرار اختلافات جزئی و جدی شدن آنها، بی میلی یکی از زوجین به طرف مقابل، قهرهای طولانی و تکرار آن، خستگی زوجین از درگیری‌ها، طلاق عاطفی و طلاق قانونی(محمدی، ۱۳۸۳). بنابراین بسیاری از ازدواج‌ها که با طلاق پایان نمی‌یابند، به ازدواج‌های توخالی تبدیل می‌شوند که فاقد عشق، مصاحبت و دوستی هستند و همسران تنها با جریان زندگی خانوادگی به پیش می‌روند و زمان را سپری می‌کنند ولی از روابط و کنش متقابل و حمایت احساسی محروم هستند (استیل و کید[2]، ۱۳۸۸، به نقل از باستانی و همکاران، ۱۳۹۰). بی تردید کیفیت روابط درون خانواده، نقش بسزایی در شکل‌گیری نگرش‌ها، بازخوردهای اجتماعی، آمادگی و توسعه مهارت‌های اجتماعی اعضای خانواده دارد (افروز، ۱۳۸۹). هم‌چنان که یزدانی و همکاران (۱۳۹۲) در پژوهشی با عنوان تحلیلی بر کیفیت زندگی زنان دچار طلاق عاطفی به این نتیجه رسیدند که بین طلاق عاطفی و کیفیت زندگی در تمام ابعاد رابطه معنی‌دار وجود دارد.

1. Cagan
2. Steel & Kidd

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-22]

باستانی و همکارا ن(۱۳۹۰) در پژوهشی نشان دادند که طلاق عاطفی در زنان موجب افزایش مشکلات روحی و روانی، اشکال در مواجهه با خود، فرزندان و فشارهای روزمره می گردد.

بنابراین با توجه به شبکه اجتماعی اینستاگرام و تاثیر آن در جنبه‌های مختلف زندگی شخصی و اجتماعی افراد و هم‌چنین تأثیر آن بر طلاق عاطفی زوجین، پژوهش حاضر به دنبال پاسخ‌گویی به این سؤال است که آیا اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر دارد؟

فرضیه‌های تحقیق

فرضیه اصلی

ـ شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر دارد.

فرضیه‌های فرعی

ـ سبک زندگی افراد عضو شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر دارد.

ـ اعتیاد به شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر دارد.

ـ محتوای غیراخلاقی شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر دارد.

پیشینه تحقیق

بهمنی و شاهمرادی (۱۳۹۹) در پژوهشی به شناسایی نقش اینستاگرام به عنوان یکی از پرطرفدارترین شبکه‌های اجتماعی بر کیفیت روابط زوجین و افزایش گرایش به طلاق آنان پرداخته اند. فرضیه اصلی این پژوهش عبارت است از این که استفاده ناصحیح از شبکه‌های اجتماعی به خصوصاینستاگرام می تواند موجب افزایش گرایش به طلاق در بین زوجین گردد. در این بین برخی اهداف فرعی مانند، سن، جنسیت و مدت استفاده در میزان گرایش به طلاق نیز بررسی می گردد. این پژوهش از نوع توصیفی تحلیلی می‌باشد و روش آن پیمایشی است. دراین پژوهش با توجه به فرضیه های پژوهش از آمارتوصیفی و آمار استنباطی استفاده شده است. تجزیه و تحلیل داده‌ها توسط نرم افزار **spss** صورت پذیرفته است. نتایج حاصله نشان دهنده نقش استفاده از این نوع از شبکه اجتماعی بر افزایش گرایش به طلاق در بین زوجین می باشد.

واحدی و همکاران (۱۳۹۸)در پژوهشی به تعیین نقش اعتیاد به شبکه های اجتماعی مبتنی بر موبایل در پیش بینی نگرش به طلاق عاطفی در میان افراد متاهل پرداختند که روش پژوهش حاضر از نوع توصیفی- همبستگی بوده است. جامعه آماری مورد نظر پژوهش شامل کلیه دانشجویان متاهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد آیت الله آملی در سال تحصیلی ۱۳۹۵ - ۱۳۹۶ بود که از این میان تعداد ۲۹۷ نفرمتاهل به صورت تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند که برای جمع آوری داده‌ها به پرسشنامه استاندارد اعتیاد به شبکه هایاجتماعی مبتنی بر موبایل خواجه احمدی و همکاران (۱۳۹۵) و پرسشنامه طلاق عاطفی گاتمن (۲۰۰۸)

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-22]

استفاده شد. دادههای جمع آوری شده به کمک نرم افزار **spss-22** و بوسیله آزمون همبستگی و رگرسیون چند گانه تحلیل شدند. نتایج نشانداد که نمره کل اعتیاد به شبکه‌های مجازی، بعد عملکرد فردی، بعد مدیریت زمان، بعد خودکنترلی و بعد روابط اجتماعی باطلاق عاطفی دانشجویان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد (۰ / ۰۰۱ **P.** < همین طور ۹ / ۱۷ درصد از واریانس طلاق عاطفی رامتغیرهای بعد روابط اجتماعی، بعد عملکرد فردی و بعد مدیریت زمان با هم به طور مشترک تبیین می‌کنند **.(R(2)=0/179)** باتوجه به یافته های پژوهش می‌توان نتیجه گرفت که اعتیاد به شبکه‌های مجازی می‌تواند در طلاق عاطفی دانشجویان متاهلنقش داشته باشد.

برات زاده (۱۳۹۸)در مقاله ای به پیش بینی گرایش به طلاق عاطفی بر اساس میزان استفاده از شبکه های اجتماعی در فضای مجازی پرداخته است. روش پژوهش حاضر در زمره پژوهش های توصیفی- همبستگی است و از حیث هدف، از نوع پژوهش‌های کاربردی به شمار می‌رود. جامعه پژوهش حاضر کلیه زوجین ساکن در شهر تهران است. نمونه شامل ۱۰۰ نفر مراجعه کننده به مراکز مشاوره مراجعه است که از طریق نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه طلاق عاطفی گاتمن (۲۰۰۸) و پرسشنامه میزان استفاده از شبکه های اجتماعی تلفن همراه رسول آبادی (۱۳۹۴) بود. برای تجزیه و تحلیل داده ها از همبستگی پیرسون در محیط نرم افزار **SPSS-23** استفاده شد.

نتایج آزمون همبستگی پیرسون نشان داد که بین طلاق عاطفی و استفاده از شبکه های اجتماعی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد **(P<0. 01)** . بدین معنا که با افزایش استفاده از شبکه‌های اجتماعی، احتمال افزایش طلاق عاطفی بیشتر می‌شود. می‌توان نتیجه گیری نمود که استفاده از شبکه‌های اجتماعی موجب افزایش طلاق عاطفی زوجین می‌شود.

شورگشتی و قضایی(۱۳۹۷)در مقاله ای به بررسی تاثیر شبکه‌های اجتماعی در طلاق عاطفی همسران و آگاهی دادن به زوجین در جهت برخی مضرات شبکه‌های اجتماعی در حیطه زندگی خانوادگی پرداخته اند. در این راستا می‌توان به تغییر نگرش افراد، برقراری ارتباط های فراخانوادگی، کاهش ارتباط عاطفی همسران، از بین رفتن ارزش‌های اخلاقی در خانواده و کاهش ارتباط جنسی در زوجین اشاره کرد. موضوع مقاله با این عنوان و چگونگی چیدمان مطالب طرحی نو بوده که تاکنون مطرح نشده است.

روش تحقیق

روش مورد استفاده در این پژوهش بر حسب هدف کاربردی و از نظر گردآوری داده‌ها توصیفی و از نوع همبستگی می‌باشد؛ چرا که در این بررسی اطلاعات در خصوص متغیرهای پژوهش با استفاده از پرسشنامه به دست آمده است. جامعه آماری شامل زنان مراجعه کننده به مراکز مشاوره شهر اصفهان در سال ۱۳۹۹ است که تعداد آن‌ها ۸۰۰ نفر برآورد شده است. جهت تعیین حجم نمونه با استفاده از جدول مورگان۲۶۰نفر به عنوان حجم نمونه در نظر گرفته شد.

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-22]

در پژوهش حاضر اطلاعات مورد نیاز در دو مرحله جمع‌آوری شد .درمرحله‌اول: با مراجعه به منابع کتابخانه‌ای شامل کتاب‌ها، مجلات و مقالات علمی معتبر، مطالب مربوط به ادبیات پژوهش جمع‌آوری شد.

در مرحله دوم: در این پژوهش اطلاعات به شیوه‌ی میدانی با استفاده از ابزار پرسشنامه جمع‌آوری شد. پرسشنامه پژوهش از دو بخش تشکیل شده است. ابتدا مشخصات عمومی آزمودنی‌ها و سپس پرسشنامه‌های مربوط به طلاق عاطفی، شبکه اجتماعی اینستاگرام می‌باشد.

در بخش تجزیه و تحلیل اطلاعات، داده‌هایی که از اجرای پرسش‌نامه‌ها بدست آمد، با استفاده از نرم‌افزار در دو بخش توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در بخش توصیفی عملیات مربوط به اطلاعات جمعیت شناختی افراد نمونه آماری با استفاده از فرامین نرم افزار **SPSS22** صورت پذیرفت. در بخش استنباطی نیز آزمون همبستگی و رگرسیون فرضیه‌های پژوهش با استفاده از نرم افزار **SPSS** انجام شده است.

یافته‌های تحقیق

جدول ٤-١- شاخص‌های توصیف داده‌ها

ابعاد	تعداد	میانگین	انحراف معیار
شبکه اجتماعی اینستاگرام		۰۷۱۲. ۳	۵۲۳۸ .۰
سبک زندگی افراد عضو اینستاگرام		۰۴۲۱. ۳	۵۵۲۸ .۰
اعتیاد به اینستاگرام		۳۸۷۱. ۳	۵۵۷۸ .۰
محتوی غیراخلاقی اینستاگرام		۲۶۹۶. ۳	۸۵۸۵ .۰
طلاق عاطفی زوجین		۲۱۱۱. ۳	۵۶۸۱ .۰

جدول بالا نکاتی را مشخص می‌سازد که بر حسب هر یک از موارد میانگین و انحراف معیار متفاوت است. به ترتیب، تحلیل سوالات از نظر میانگین روشن می‌سازد که کدام ابعاد دارای میانگین بالاتر و کدام کمتر هستند. به این ترتیب که اعتیاد به اینستاگرام از ابعاد شبکه های اجتماعی اینستاگرام بیشترین میانگین را دارد (با میانگین ۳. ۳۸)؛ بدین معنی که اجرای سیاست ها در سازمان مورد مطالعه در حد مطلوب تری نسبت به سایر ویژگی هایشان است. به عبارت دیگر پاسخ‌دهندگان در پاسخ به سوالات این بعد، اکثراً از گزینه‌های بالا استفاده کرده‌اند.

علاوه بر میانگین، تحلیل سوالات از نظر پراکندگی داده‌ها که خود را در انحراف معیار و واریانس بروز می‌دهد، نشان می‌دهد که مطابق با جدول قبل، هیچ یک از ابعاد با پراکندگی بالای ۱ مواجه نشده است که این امر پراکندگی پایین سوالات و دقت و اعتبار مناسب آنها را نشان می‌دهد.

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-22]

روایی سازه و پایایی در روش کمترین توان دوم (PLS)

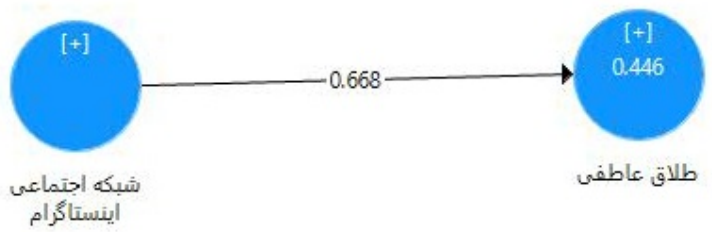
در تحقیق حاضر بمنظور تعیین روایی پرسشنامه‌ها، علاوه بر روایی محتوا، از روایی سازه و از روش مدل معادلات ساختاری[1] و نرم‌افزار **Smart PLS** استفاده شد. یکی از انواع روایی سازه، روایی همگرا می‌باشد که از معیار **AVE** (میانگین واریانس استخراج‌شده[2]) استفاده شد که نتایج این معیار برای متغیرهای پژوهش در جدول ۲نشان داده شده است:

جدول ۲- ضرایب همبستگی، روایی همگرای سازه‌ها

مولفه	AVE	C R
شبکه اجتماعی اینستاگرام	۰. ۵۳۸۵	۰. ۸۱۶۵
سبک زندگی افراد عضو اینستاگرام	۰. ۵۹۷۶	۰. ۸۵۳۹
اعتیاد به اینستاگرام	۰. ۵۳۴۱	۰. ۸۱۹۶
محتوی غیراخلاقی اینستاگرام	۰. ۵۳۵۰	۰. ۸۱۶۶

آزمون فرضیه‌های تحقیق

شکل۱، مدل مفهومی پژوهش در حالت تخمین ضرایب استاندارد سازه‌ها برای فرضیه اصلی پژوهش مبنی برتاثیر استفاده از شبکه اجتماعی اینستاگرام بر رفتار ترافیکی شهروندان را نشان می‌دهد.

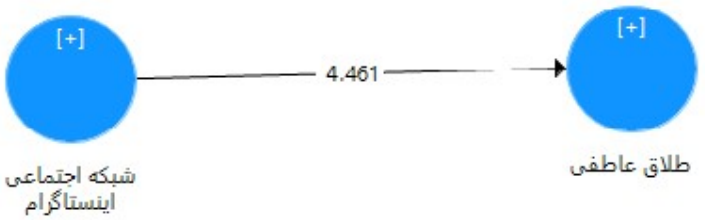
شکل ۱: مدل مفهومی پژوهش در حالت تخمین ضرایب استاندارد فرضیه اصلی پژوهش

با توجه به ضریب استاندارد می‌توان گفت که میزان تاثیرشبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین ۰. ۶۶۸ بوده، که با توجه به شکل ۲، معناداری این رابطه (آماره **T** برابر ۴. ۴۶۱ در سطح اطمینان ۹۹ درصد نیز تایید شده است.

1. Structural Equation Modeling
2. Average Variance Extracted

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-22]

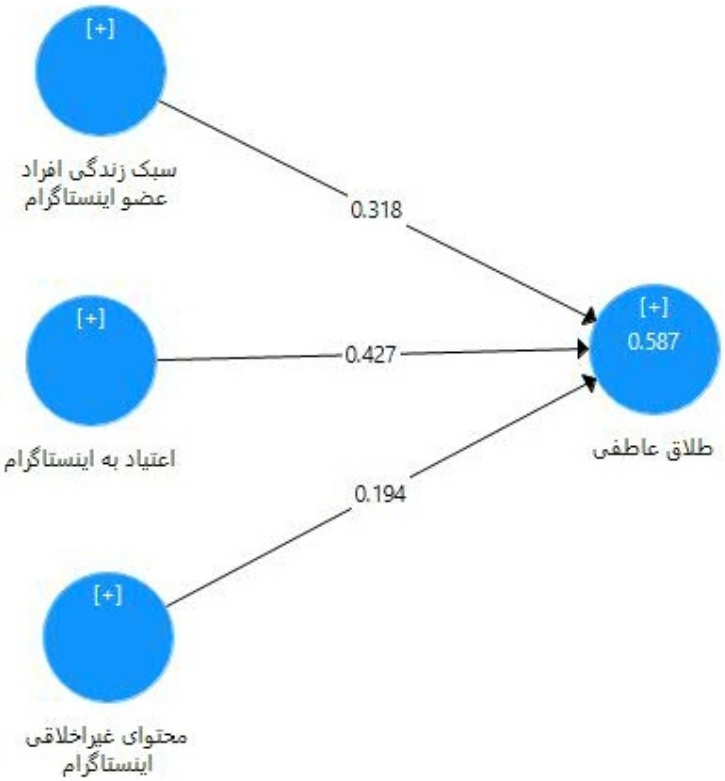
شکل ۲، مدل پژوهش را در حالت معناداری ضرایب (**t-value**) نشان می‌دهد. این مدل در واقع تمامی معادلات ساختاری (ضرایب مسیر) را با استفاده از آماره **t**، آزمون می کند. بر طبق این مدل ضریب مسیر در سطح اطمینان ۹۵٪ معنادار می‌باشد، اگر مقدار آماره‌ی **t** خارج بازه‌ی (۱/۹۶- تا ۱/۹۶+) قرار گیرد و اگر مقدار آماره‌ی **t** درون این بازه قرار گیرد، در نتیجه بار عاملی یا ضریب مسیر، معنادار نیست. ضرایب مسیر در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار می‌باشد اگر مقدار آماره‌ی **t** خارج بازه‌ی (۲/۵۸- تا ۲/۵۸+) قرار گیرد.

شکل ۲: ضرایب معناداری فرضیه‌ها در مدل جهت فرضیه اصلی پژوهش

بر طبق نتایج به دست آمده از آزمون **t** تمامی بارهای عاملی و ضرایب مسیر در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار شده‌اند و در اندازه‌گیری سازه‌های خود سهم معناداری را ایفا کرده‌اند، و فرضیه اصلی تایید می‌شود.

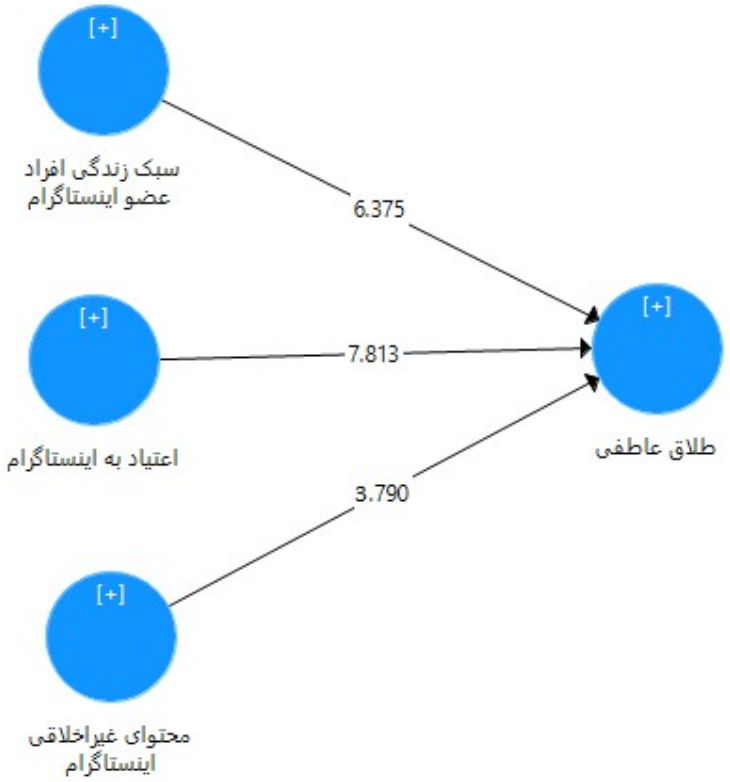
[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-22]

شکل ۳: حالت تخمین ضرایب استاندارد برای فرضیات فرعی پژوهش

شکل۳ حالت تخمین ضرایب استاندارد و شکل ۴معناداری مسیر را برای فرضیات فرعی پژوهش مبنی بر تاثیر سبک زندگی افراد عضو اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین به میزان (۰. ۳۱۸)؛ تاثیر اعتیاد به اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین به میزان (۰. ۴۲۷)؛ تاثیر محتوای غیراخلاقی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین به میزان (۰. ۱۹۴) را نشان می‌دهد.

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-22]

شکل ٤: ضرایب معناداری فرضیه اصلی پژوهش در مدل جهت فرضیات فرعی پژوهش

بر طبق نتایج به دست آمده از آزمون **t**، تاثیر سبک زندگی افراد عضو اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین به میزان (۶. ۳۷۵)؛ تاثیر اعتیاد به اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین به میزان (۷. ۸۱۳)؛تاثیر محتوای غیراخلاقی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین به میزان(۳. ۷۹۰) را نشان می‌دهد و فرضیه‌های فرعی در سطح اطمینان ۹۹ درصد معنادار شده و در اندازه‌گیری سازه‌های خود سهم معناداری را ایفا کرده‌اند و فرضیات فرعی پژوهش نیز تایید شدند.

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-22]

پاسخ به فرضیات پژوهش

جدول۳- اثرات مستقیم، آماره t و نتیجه فرضیه های پژوهش

	فرضیه‌های تحقیق	ضریب مسیر(β)	آماره t	معنی داری	نتیجه فرضیه
فرضیه اصلی	شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر دارد.	۶۶۸ .۰	.۴ ۴۶۱	<۰/۰۱	تایید می‌شود
فرضیه فرعی اول	سبک زندگی افراد عضو شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر دارد.	۳۱۸ .۰	.۶ ۳۷۵	<۰/۰۱	تایید می‌شود
فرضیه فرعی دوم	اعتیاد به شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر دارد.	۴۲۷ .۰	.۷ ۸۱۳	<۰/۰۱	تایید می‌شود
فرضیه فرعی سوم	محتوای غیراخلاقی شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر دارد.	۱۹۴ .۰	.۳ ۷۹۰	<۰/۰۱	تایید می‌شود

** معناداری در سطح اطمینان ۹۹ درصد. * معناداری در سطح اطمینان ۹۵ درصد.

فرضیه اصلی: نتایج آزمون تعیین تاثیر شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین

H_0 : شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر ندارد.

H_1: شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر دارد.

$$\begin{cases} H_0 = \beta = 0 \\ H_1 = \beta \neq 0 \end{cases}$$

طبق نتایج به دست آمده در شکل های ۱ و ۲و جدول ۲، شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر دارد (آماره **t** برابر۴. ۴۶۱ خارج بازه منفی ۲/۵۸ تا مثبت ۲/۵۸ قرار گرفته است). با توجه به ضریب مسیر (۰. ۶۶۸+) و می‌توان گفت تاثیر شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین مثبت و معنادار می‌باشد.

فرضیه فرعی اول: نتایج آزمون تعیین تاثیر سبک زندگی افراد عضو شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین

H_0 : سبک زندگی افراد عضو شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر ندارد.

H_1: سبک زندگی افراد عضو شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر دارد.

$$\begin{cases} H_0 = \beta = 0 \\ H_1 = \beta \neq 0 \end{cases}$$

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-22]

طبق نتایج به دست آمده در شکل های ۱ و ۲و جدول ۳، سبک زندگی افراد عضو شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر دارد (آماره **t** برابر۶. ۳۷۵ خارج بازه منفی ۲/۵۸ تا مثبت ۲/۵۸ قرار گرفته است). با توجه به ضریب مسیر(۰. ۳۱۸+) و می‌توان گفت سبک زندگی افراد عضو شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین مثبت و معنادار می‌باشد.

فرضیه فرعی دوم: نتایج آزمون تعیین تاثیر اعتیاد به شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین

H_0 : اعتیاد به شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر ندارد.

H_1 : اعتیاد به شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر دارد.

$$\begin{cases} H_0 = \beta = 0 \\ H_1 = \beta \neq 0 \end{cases}$$

طبق نتایج به دست آمده در شکل های ۱ و ۲و جدول ۳، اعتیاد به شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر دارد (آماره **t** برابر۷. ۸۱۳ خارج بازه منفی ۲/۵۸ تا مثبت ۲/۵۸ قرار گرفته است). با توجه به ضریب مسیر(۰. ۴۲۷+) و می‌توان گفت اعتیاد به شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین مثبت و معنادار می‌باشد.

فرضیه فرعی سوم: نتایج آزمون تعیین تاثیر محتوای غیراخلاقی شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین

H_0 : محتوای غیراخلاقی شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر ندارد.

H_1: محتوای غیراخلاقی شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر دارد.

$$\begin{cases} H_0 = \beta = 0 \\ H_1 = \beta \neq 0 \end{cases}$$

طبق نتایج به دست آمده در شکل های ۱ و ۲و جدول ۳، محتوای غیراخلاقی شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر دارد (آماره **t** برابر۳. ۷۹۰ خارج بازه منفی ۲/۵۸ تا مثبت ۲/۵۸ قرار گرفته است). با توجه به ضریب مسیر(۰. ۱۹۴+) و می‌توان گفت محتوای غیراخلاقی شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین مثبت و معنادار می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به فرضیه اصلی پژوهش شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر دارد. هرچه افراد از استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی تحت موبایل استفاده کنند و درگیر این فضا شوند بیشتر اقدام به پنهان کاری و سرد شدن روابط با زوج و در دراز مدت باعث ظاهر سازی و ریاکاری بین آنها خواهد شد که در نهایت منتج به طلاق عاطفی می‌شود. همچنین ریاکاری، دروغ گفتن، پرخاشگری، ظاهرسازی،

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-22]

تفکر سنتی، لجاجت، حسادت و دیگر عوامل فردی همچون تحمل بالا نداشتن را از عوامل طلاق عاطفی می‌باشد، این یافته با یافته های برات زاده (۱۳۹۸)که همخوانی دار.**n**

با توجه به فرضیه فرعی اول سبک زندگی افراد عضو شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر دارد. ارتباط مستقیمی بین سبک زندگی عضو در شبکه‌های اجتماعی تحت موبایل و طلاق عاطفی زوجین وجود دارد. به بیانی دیگر هر چه سبک زندگی سنتی در بین زوجین بیشتر رواج داشته باشد، طلاق عاطفی کمتر بین آنها مشاهده می‌شود. این نتیجه بر اساس نظریه ی استنبرگ تأیید شد. طبق نظریه ی سه وجهی عشق استنبرگ، تعهد در جامعه ی سنتی می‌تواند یک رابطه ی زناشویی را بدون صمیمت و عشق تداوم بخشد. یعنی زن و شوهر تنها به دلیل تعهد حقوقی تا حدی همدیگر را تحمل می‌کنند. هر چند در انتها این رابطه تحت شرایط خاصی می‌تواند. نتایج این پژوهش با تحقیق شورگشتی و قضایی (۱۳۹۷) همخوانی دارد. در فرضیه دوم فرعی اعتیاد به شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر دارد. حضور و استفاده از فضای مجازی می تواند به عنوان یکی از عوامل موثر در تحقق طلاق عاطفی بین زوجین مطرح شود، یکی از دلایل ان اعتیاد به شبکه های اجتماعی است. شبکه‌های اجتماعی افراد را از ارتباطات صحیح و سالم اجتماعی دور می کند اولین و اصیل ترین ارتباط فرد با افراد اعضای خانواده شروع می شود. به عنوان مثال فرد در درون خانواده حضور فیزیکی دارد اما به جای آنکه با اعضای خانواده گفتگو نماید و یا فعالیت مشترکی همچون فیلم دیدن با آنها داشته باشد, مشغول گفتگو در فضای مجازی و خارج از خانواده است. اولین حربه شبکه‌های اجتماعی قطع ارتباط فرد با اعضای خانواده است. زمانی که فعالیت در شبکه‌های اجتماعی موجب قطع ارتباط فرد با اعضای خانواده می‌شود باید گفت شبکه های اجتماعی ضد خانواده عمل می‌کنند اگر این اتفاق در کوتاه مدت برای ۳ یا ۴ روز رخ دهد قابل تحمل است اما در مدت طولانی غیر قابل تحمل است. یکی از کارکردهای شبکه‌های مجازی قطع ارتباط با اعضای خانواده است اگر فعالیت در فضای مجازی موجب قطع ارتباط زوجین از یکدیگر شوند به عنوان طلاق عاطفی مطرح می‌شود. شبکه‌های اجتماعی به دلایل تنوع و محتویی متنوعی که دارند مخاطبین زیادی را به خود جذب نموده اند بارها برای ما این اتفاق افتاده که به دنبال مطلبی در شبکه‌های اجتماعی هستیم و لی ناخواسته سر از دیگر کانال‌های ان شبکه در می‌آوریم و ناگهان متوجه می‌شویم که ساعت‌های متمادی را در این شبکه ها گذرانده ایم که همین امر زوجین را از زندگی عادی خارج نموده و به سوی طلاق عاطفی و سردی روابط زوجین می‌رساند. نتایج با تحقیق واحدی و همکاران (۱۳۹۸)همخوانی دارد. فرضیه فرعی سوم محتوای غیراخلاقی شبکه اجتماعی اینستاگرام بر طلاق عاطفی زوجین تاثیر دارد. یکی از واضحترین و مهمترین عوامل جذب، نزدیکی یا در دسترس بودن است زمانی که محتوی غیر اخلاقی در دسترس افراد باشد خود را آمادهٔ پذیرش بیشتر او می‌کنیم. به عقیدهٔ برخی از پژوهشگران علوم ارتباطات انسانی این خود بخشی از «گزینش ادراکی» با عنوان «توجه گزیده» است. نظریهٔ دیگری که مطرح شده بر این باور است که «نزدیکی و در دسترس بودن محتوی غیر اخلاقی در این شبکه ها» موجب افزایش دوست

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-22]

داشتن می شود؛ چراکه فرصت‌های ارتباطی بر اثر آن افزایش می‌یابند. تابز و ماس بر این اعتقادند که هر اندازه نزدیکی افراد بیشتر باشد، به همان میزان آنان اوقات فراغت را بیشتر با یکدیگر خواهند گذراند. عوامل مزبور هرچند در بیشتر موقعیت‌ها می‌توانند اساسی جاذبه باشند، می‌توانند در موقعیت های دیگر موجب دشمنی‌ها و مشکلاتی سیار شوند. زمانی که افراد در«نزدیکی» یکدیگرند و از نظر پایگاه اجتماعی در تراز مساوی اند و هیچگونه نگرش منفی نسبت به یکدیگر ندارند، نمی‌توان به سهولت پیش بینی کرد کدامیک به دیگری جذب می شود و آیا با یکدیگر دوست می شوند یا نه .نتایج با تحقیق شورگشتی و قضایی(۱۳۹۷) همخوانی دارد. با توجه به نتایج به دست آمده پیشنهاد می گردد زوجین وقت خود را بیشتر با یکدیگر بگذرانند و کمتر به فضای مجازی و اینستاگرام بپردازند.

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-22]

فهرست منابع و مآخذ

ـ استیل، لیز و کید، وارن. (۲۰۰۱). جامعه شناسی مهارتی خانواده. ترجمه: فریبا سیدان و افسانه کمالی، (۱۳۸۸). تهران: انتشارات دانشگاه الزهرا.

ـ افروز، غلامعلی. (۱۳۸۹). روان شناسی رابطه ها. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

ـ باستانی، سوسن؛ روشنی، شهره و گلزاری، محمود. (۱۳۹۰). پیامدهای طلاق عاطفی و استراتژی مواجهه با آن، فصلنامه خانواده پژوهی، سال هفتم، شماره۲۶.

ـ برات زاده، زهره، (۱۳۹۸)، پیش بینی گرایش به طلاق عاطفی بر اساس میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی درفضای مجازی، دومین همایش ملی آسیب های اجتماعی، اردبیل

ـ بهمنی، زهرا و شاهمرادی، سمیه، (۱۳۹۹)، نقش اینستاگرام بر گرایش به طلاق زوجین ساکن منطقه امانیه شهر تهران، دومین کنگره تازه یافته ها در حوزه خانواده، بهداشت روان، اختلالات، پیشگیری و آموزش، تهران

ـ ذکایی، محمد سعید. (۱۳۹۳) جوانان و فراغت مجازی، فصلنامه مطالعات جوانان، شماره ۶. صص ۱-۲۴.

ـ شورگشتی، حمیده و قضایی، محمدرضا، (۱۳۹۷)، تاثیر شبکه‌های اجتماعی در طلاق عاطفی همسران، کنفرانس ملی علوم اسلامی و پژوهش‌های دینی، کرج

ـ محمدی، زهرا. (۱۳۸۳). بررسی آسیب‌های اجتماعی زنان در دهه ۱۳۷۰-۱۳۸۰. تهران: روابط عمومی شورای فرهنگی اجتماعی زنان.

ـ واحدی، الهام و محمدزاده ادملائی، رجبعلی، (۱۳۹۸)، بررسی تعیین رابطه میان اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل با نگرش به طلاق عاطفی در میان افراد متاهل، پنجمین کنفرانس بین المللی پژوهش در روانشناسی، مشاوره وعلوم تربیتی.

__ Cagan O, Unsal A, Celik N. (2015) Evaluation of college students the level of Addiction to Cellular Phone and Investigation on the Relationship between the Addiction and the Level of Depression. Social and Behavioral Science; 114:831-839.

[Downloaded from jnrihs.ir on 2026-11-22]